

มาตรการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในสถานประกอบกิจการเพื่อรับมือกับปัญหาอุทกวัย

ก่อนเกิดอุทกวัย

➤ จัดเตรียม/ทบทวนแผนเผชิญการเกิดอุทกวัยของสถานประกอบกิจการ

- 1) จัดเตรียมแผนฉุกเฉิน และกำหนดเส้นทางอพยพกรณีเกิดอุทกวัยแบบฉบับพลัน โดยพิจารณาเส้นทางการเดินทางที่ปลอดภัยที่สุด มีแนวปฏิบัติเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน
- 2) ชี้แจงผู้ก่อประมพนักงานให้เข้าใจในการปฏิบัติให้เกิดความปลอดภัยเมื่อเกิดอุทกวัย
- 3) สำรวจเครื่องจักร อุปกรณ์ไฟฟ้า และสารเคมีที่สามารถเคลื่อนย้ายไว้บนที่สูงได้ เพื่อสะดวกในการเคลื่อนย้ายไปในที่ปลอดภัยเมื่อเกิดเหตุอุทกวัย
- 4) เตรียมความพร้อมในการตัดแหล่งเชื้อเพลิง ระบบไฟฟ้า และน้ำประปา
- 5) เตรียมเก็บสิ่งของที่จำเป็นและจัดหมวดหมู่ให้เรียบร้อย เช่น เอกสารสำคัญ เอกสารทางราชการ เอกสารประจำภัย ไฟฉาย อุปกรณ์ปฐมพยาบาล ฯลฯ
- 6) จัดเตรียมระบบระบายน้ำ เช่น เครื่องสูบน้ำ กำหนดเส้นทางระบายน้ำ เป็นต้น
- 7) รวบรวมหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ติดต่อและขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดอุทกวัย

➤ ประเมินสถานการณ์ในการเกิดอุทกวัยของสถานประกอบกิจการ

ประเมินว่าสถานประกอบกิจการมีความเสี่ยงในการเกิดอุทกวัยหรือไม่ โดยติดตามข้อมูลข่าวสาร ประกาศของกรมอุตุนิยมวิทยา กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมทรัพยากรน้ำ หรือข่าวสารของจังหวัด ณ สถานที่ตั้ง

➤ การป้องกันเครื่องจักร อุปกรณ์ไฟฟ้า และสารเคมีในสถานประกอบกิจการ

1) เครื่องจักร

- ย้ายเครื่องจักร ถังบรรจุก๊าซ ภาชนะรับแรงดัน และอุปกรณ์ที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ไปยังที่ปลอดภัยหรือสถานที่ที่น้ำท่วมไม่ถึง หรือก่อกำแพงหรือผนังกันน้ำ หากไม่สามารถเคลื่อนย้ายเครื่องจักรได้ ปิดจุดระบายน้ำมันต่าง ๆ หรือระบบหล่อเลี้นของเครื่องจักร เพื่อป้องกันน้ำเข้าไปในเครื่องจักร

2) อุปกรณ์ไฟฟ้า

- ปรับปรุงอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ เช่น 茅เตอร์ ปลั๊ก ที่อยู่บริเวณพื้น ช่องน้ำสามารถท่วมถึงได้ง่าย โดยการยกขึ้นที่สูง กรณีไม่สามารถดำเนินการยกขึ้นที่สูงได้ให้ตัดกระแสไฟฟ้าบริเวณนั้น
- ตรวจสอบเบตเตอรี่สำรองในอุปกรณ์เจ็งเตือนอัคคีภัยและไฟสำรองฉุกเฉินให้สามารถใช้งานได้ในกรณีไฟดับ

3) สารเคมี

- สำรวจชนิด ปริมาณ สภาพภาชนะบรรจุ รวมทั้งสถานที่จัดเก็บสารเคมีแต่ละชนิด กรณีที่มีสารเคมีอันตรายที่มีคุณสมบัติเฉพาะที่ต้องจัดเก็บเป็นพิเศษ ต้องเคลื่อนย้ายไปในสถานที่ที่ปลอดภัยตามคุณสมบัติเฉพาะของสารเคมี โดยจัดหาภาชนะสำรองที่มั่นคง เช่น ถัง และเหมาะสมกับชนิดของสารเคมี พร้อมปิดผนึกให้แน่นหนาและปิดฉลากระบุชื่อสารเคมีให้ถูกต้อง

- จัดทำนัง...

- จัดทำผังกันน้ำเพื่อป้องกันไม่ให้น้ำเข้ามายังสถานที่จัดเก็บสารเคมี หากไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้
- ปฏิบัติตามวิธีการจัดการสารเคมีที่กำหนดในข้อมูลความปลอดภัยสารเคมี (Safety Data Sheet : SDS) ของสารเคมีแต่ละชนิดอย่างเคร่งครัด
- เตรียมความพร้อมสำหรับขั้นตอนหยุดการผลิตและขันถ่ายสารเคมีออกจากกระบวนการผลิตตามขั้นตอนการปฎิบัติงานหยุดระบบการทำงาน (Shut down)

ระหว่างเกิดอุทกวัย

- ห้ามใช้เครื่องจักร อุปกรณ์ และอุปกรณ์ไฟฟ้าในพื้นที่ที่เกิดอุทกวัยโดยเด็ดขาด นอกจากอุปกรณ์ที่ใช้ในการบรรเทาอุทกวัย เช่น ปั๊มน้ำ หรือเครื่องสูบน้ำ
- ปิดกั้นบริเวณการผลิตที่มีน้ำท่วมขัง
- ดำเนินการตามแผนเผชิญการเกิดอุทกวัยของสถานประกอบกิจการ

หลังเกิดอุทกวัย

1) เครื่องจักร

- ตรวจสอบ ทำความสะอาดเครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้าในพื้นที่ที่เกิดอุทกวัยและพร้อมก่อนการใช้งาน
- ทำความสะอาดและตรวจสอบถังบรรจุก๊าซและระบบต่อเนื่องของก๊าซ หากพบว่าชำรุดให้ซ่อมแซมทันที โดยช่างหรือวิศวกรผู้ชำนาญก่อนใช้งาน
- หากเครื่องจักรหรือภาชนะรับแรงดันอยู่ใต้น้ำต้องตรวจสอบการกัดกร่อนและตรวจสอบความปลอดภัยก่อนการใช้งาน

2) อุปกรณ์ไฟฟ้า

ตรวจสอบสภาพหม้อแปลงไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้าและสายไฟฟ้าทุกชนิดที่ถูกน้ำท่วมขัง ให้มีความปลอดภัยและพร้อมก่อนการใช้งาน

3) สารเคมี

- ทำความสะอาดสถานที่จัดเก็บสารเคมีที่ถูกน้ำท่วม ให้มีการระบายน้ำที่เพียงพอ ก่อนนำสารเคมีไปจัดเก็บ
- ตรวจสอบถังหรือภาชนะบรรจุสารเคมีต่าง ๆ หากพบว่าชำรุดให้จัดหาภาชนะสำรองที่มั่นคง แข็งแรง และเหมาะสมสมกับชนิดของสารเคมี พร้อมปิดผนึกให้แน่นหนาและปิดฉลากระบุชื่อสารเคมีให้ถูกต้อง
- จัดเก็บสารเคมีแยกตามประเภท/ไม่เก็บร่วมกับสารเคมีที่เข้ากันไม่ได้ เนื่องจากอาจเกิดอันตรายจากเพลิงไหม้และระเบิดได้
- จัดเตรียมข้อมูลความปลอดภัยสารเคมี (SDS) ของสารเคมีทุกชนิดในบริเวณพื้นที่จัดเก็บที่สามารถนำไปใช้ได้สะดวก รวดเร็ว

*** หากมีสารเคมีที่ถูกน้ำท่วมและเสื่อมสภาพจนไม่สามารถใช้งานได้ ให้รวบรวมและส่งไปบำบัดหรือกำจัดด้วยวิธีการที่เหมาะสมยังโรงงานรับบำบัดหรือกำจัด เพื่อลดโอกาสบนเบื้องต้นสิ่งแวดล้อม

กลุ่มงานยุทธศาสตร์ความปลอดภัยในการทำงาน

กองความปลอดภัยแรงงาน

กันยายน 2565